

Emir TÜRKİLERİ
Avukat

**SİBER SALDIRIDAN KAYNAKLANAN
CEZA SORUMLULUĞU**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
KISALTMALAR.....	XV
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM SİBER SALDIRI KAVRAMINA BAKIŞ

I. Kavramsal Çerçeve.....	7
A. Siber	7
B. Bilişim.....	7
C. Siber Suç	8
D. Siber Saldırı	11
E. Siber Uzay	13
II. Yaygın Siber Saldırı Türleri.....	14
A. Zararlı Yazılım Saldırıları	16
1. Virüs Saldırıları	16
2. Solucan Saldırıları	17
3. Fidyeye Yazılım Saldırıları	19
4. Truva Atları.....	22
B. Sosyal Mühendislik Saldırıları.....	24
1. Oltalama (Phishing).....	25
2. Bahane Üretme (Pretexting)	27
3. Yemleme (Baiting).....	30
4. Taviz (Quid Pro Quo)	31
5. Tersine Sosyal Mühendislik	32

C. Servis Dışı Bırakma Saldırıları.....	33
III. Uluslararası Düzenlemelerde Siber Saldırı	36
A. Birleşmiş Milletler Düzenlemeleri.....	36
B. Avrupa Konseyi Sanal Ortamda İşlenen Suçlar Sözleşmesi (Budapeşte Sözleşmesi).....	38
C. Avrupa Birliği Düzenlemeleri	41
1. Avrupa Birliği Siber Güvenlik Ajansı ile Bilgi ve İletişim Teknolojileri Siber Güvenlik Sertifikasyonuna İlişkin 2019/881 Sayılı Tüzüğü (Avrupa Birliği Siber Güvenlik Tüzüğü)	41
2. Birlik Genelinde Ağ ve Bilgi Sistemlerinin Güvenliğinin Sağlanmasına Yönelik Tedbirlere İlişkin 2016/1148 Sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifi (NIS1 Direktifi)	42
3. Birlik Genelinde Bir Siber Güvenlik Sağlanmasına Yönelik Tedbirlere İlişkin 2022/2555 Sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifi (NIS2 Direktifi)	43
4. Dijital On Yıl İçin Avrupa Birliği Siber Güvenlik Stratejisi (2020)	44
5. Finansal Sektör İçin Dijital Operasyonel Dayanıklılığa İlişkin 2022/2554 Sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü (Avrupa Birliği Dijital Operasyonel Dayanıklılık Tüzüğü)	46
IV. Karşılaştırmalı Hukukta Siber Saldırı.....	47
A. Amerika Birleşik Devletleri.....	47
B. İngiltere	51
C. Almanya	53
D. Fransa.....	54

İKİNCİ BÖLÜM
TÜRK HUKUKUNDA SİBER SALDIRIDAN
KAYNAKLANAN CEZA SORUMLULUĞU

I. Bilişim Sistemine Girme veya Orada Kalma Suçu (TCK m. 243/1) ...	57
A. Suçla Korunan Hukuki Değer.....	58
B. Suçun Maddi Unsurları.....	59
1. Suçun Konusu.....	59
2. Fail.....	61
3. Mağdur	62
4. Fiil.....	65
a. Bilişim Sistemine Girme	65
b. Bilişim Sisteminde Kalmaya Devam Etme.....	66
C. Suçun Manevi Unsuru	68
D. Suçun Nitelikli Halleri.....	71
1. Suçun Bedeli Karşılığı Yararlanılabilen Sistemler Hakkında İşlenmesi	71
2. Suçun Terör Amacıyla İşlenmesi.....	73
E. Neticesi Sebebiyle Ağırlaşmış Suç	73
F. Hukuka Uygunluk Nedenleri	76
G. Suçun Özel Görünüş Şekilleri	79
1. Teşebbüs.....	79
2. İştirak	81
3. İçtima	83
II. Bilişim Sistemini Engelleme veya Bozma Suçu (TCK m. 244/1)	89
A. Suçla Korunan Hukuki Değer.....	90
B. Suçun Maddi Unsurları.....	92
1. Suçun Konusu.....	92
2. Fail.....	93
3. Mağdur	94
4. Fiil.....	94

C. Suçun Manevi Unsuru	97
D. Suçun Nitelikli Halleri.....	97
1. Suçun Bir Banka veya Kredi Kurumuna ya da Bir Kamu Kurum veya Kuruluşuna Ait Bilişim Sistemi Üzerinde İşlenmesi	98
2. Suçun Terör Amacıyla İşlenmesi.....	100
E. Hukuka Uygunluk Nedenleri	100
F. Suçun Özel Görünüş Şekilleri	103
1. Teşebbüs.....	103
2. İştirak	103
3. İçtima	104
III. Milli Unsurlara Yönelik Siber Saldırı Suçu (Siber Güvenlik Kanunu m. 16/6)	107
A. Suçla Korunan Hukuki Değer.....	108
B. Suçun Maddi Unsurları.....	109
1. Suçun Konusu.....	109
2. Fail	111
3. Mağdur	111
4. Fiil.....	111
C. Suçun Manevi Unsuru	113
D. Suçun Nitelikli Halleri.....	113
1. Suçun Kamu Görevlisi Tarafından İşlenmesi	113
2. Suçun Birden Fazla Kişi Tarafından İşlenmesi	115
3. Suçun Örgüt Faaliyeti Çerçevesinde İşlenmesi.....	117
E. Hukuka Uygunluk Nedenleri	119
F. Suçun Özel Görünüş Şekilleri	121
1. Teşebbüs.....	121
2. İştirak	121
3. İçtima	122
IV. Yasak Cihaz veya Programlar Suçu (TCK m. 245/A)	129
A. Suçla Korunan Hukuki Değer.....	130

B. Suçun Maddi Unsurları.....	131
1. Suçun Konusu.....	131
2. Fail.....	133
3. Mağdur.....	133
4. Fiil.....	134
C. Suçun Manevi Unsuru	136
D. Hukuka Uygunluk Nedenleri	137
E. Suçun Özel Görünüş Şekilleri	138
1. Teşebbüs.....	138
2. İştirak.....	138
3. İctima.....	139
SONUÇ	141
KAYNAKÇA.....	147